

Utredningsalternativer - kommunereform

Saksbehandler: Jostein Grimstad E-post: jostein.grimstad@verdal.kommune.no Tlf.: 74 04 82 59	Arkivref: 2014/8125 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal Administrasjonsutvalg	20.11.2014	11/14
Verdal formannskap	20.11.2014	98/14
Verdal kommunestyre	08.12.2014	93/14

Saksprotokoll i Verdal kommunestyre - 08.12.2014

BEHANDLING:

SV v/Anita Karlsen fremmet følgende forslag til nytt pkt. 10:
«Rådmannen bes om å utrede rådgivende folkeavstemming.»

Det ble votert punktvis over formannskapets innstilling og forslag til nytt pkt. 10 med følgende resultat:

Pkt. 1 - Enstemmig.

Pkt. 2 – Vedtatt med 34 mot 1 stemme.

Pkt. 3 – Enstemmig.

Pkt. 4 – Enstemmig.

Pkt. 5 – Vedtatt med 30 mot 5 stemmer.

Pkt. 6 – Vedtatt med 29 mot 6 stemmer.

Pkt. 7 – Vedtatt med 34 mot 1 stemme.

Pkt. 8 – Enstemmig.

Pkt. 9 - Enstemmig.

Forslag til nytt pkt. 10 – vedtatt med 34 mot 1 stemme.

VEDTAK:

- Verdal kommune ønsker å møte kommunereformens utredningsansvar bredt. Utredning av flere alternativer vil gi bredt kunnskapsgrunnlag og mulighet for å se alternativer for langsiktig god samfunnsutvikling.
- Verdal kommune vil utrede alternativet å være egen kommune, som i dagens kommunestruktur, i saksframstillingen benevnt «nullalternativet».
- Verdal kommune ser det som naturlig å utrede kommunesammenslåing tuftet på eksisterende kommunesamarbeid mellom Levanger og Verdal, benevnt «naboalternativet sør».

4. Verdal kommune ønsker å utrede kommunesammenslåing med Inderøy kommune, benevnt «naboalternativet – nord»
5. Verdal kommune ønsker å utrede sammenslutningen Verdal, Levanger og Stjørdal, benevnt «alternativet komplementær». Kommunen er positiv til andre kommuners eventuelle tilknytning til utredningen.
6. Verdal kommune ønsker å utrede sammenslutningen Verdal, Inderøy og Steinkjer. Kommunen er positiv til andre kommuners eventuelle tilknytning til utredningen.
7. Verdal kommune er prinsipielt positiv til deltakelse i andre initiativ til utredninger.
8. Ordfører og rådmann gis mandat til å initiere prosesser med øvrige kommuner for å undersøke muligheter og søke å berede grunnlag for å gå videre med utredningsalternativene.
9. Rådmann bes om å starte med utarbeiding av prosess, organisering og framdrift m.v. for kommunens videre arbeid.
10. Rådmannen bes om å utrede rådgivende folkeavstemming.

Rådmannens innstilling:

1. Verdal kommune ønsker å møte kommunereformens utredningsansvar bredt. Utredning av flere alternativer vil gi bredt kunnskapsgrunnlag og mulighet for å se alternativer for langsiktig god samfunnsutvikling.
2. Verdal kommune vil utrede alternativet å være egen kommune, som i dagens kommunestruktur, i saksframstillingen benevnt «nullalternativet».
3. Verdal kommune ser det som naturlig å utrede kommunesammenslåing tuftet på eksisterende kommunesamarbeid mellom Levanger og Verdal, benevnt «naboalternativet sør».
4. Verdal kommune ønsker å utrede kommunesammenslåing med Inderøy kommune, benevnt «naboalternativet – nord»
5. Verdal kommune ønsker å utrede sammenslutningen Verdal, Levanger og Stjørdal, benevnt «alternativet komplementær». Kommunen er positiv til andre kommuners eventuelle tilknytning til utredningen.
6. Verdal kommune er prinsipielt positiv til deltakelse i andre initiativ til utredninger.
7. Ordfører og rådmann gis mandat til å initiere prosesser med øvrige kommuner for å undersøke muligheter og søke å berede grunnlag for å gå videre med utredningsalternativene.

8. Rådmann bes om å starte med utarbeiding av prosess, organisering og framdrift m.v. for kommunens videre arbeid.

Saksprotokoll i Verdal Administrasjonsutvalg - 20.11.2014

BEHANDLING:

Rådmann orienterte om saken.

Ordfører fremmet følgende forslag til vedtak:

«Rådmannens forslag til innstilling tas til orientering.»

VEDTAK:

«Rådmannens forslag til innstilling tas til orientering.»

Saksprotokoll i Verdal formannskap - 20.11.2014

BEHANDLING:

Kristin Hildrum fratradte møtet. Til stede 8 representanter.

AP og KRF v/Ole Gunnar Hallager fremmet følgende forslag til nytt pkt. 6 (øvrige pkt. forskyves tilsvarende):

«Verdal kommune ønsker å utrede sammenslutningen Verdal, Inderøy og Steinkjer. Kommunen er positiv til andre kommuners eventuelle tilknytning til utredningen.

Eksisterende pkt. 6, 7 og 8 blir nye punkt 7, 8 og 9.»

Det ble først votert over forslaget fra AP/KRF som ble enstemmig vedtatt.

Det ble så votert over rådmannens forslag til innstilling inkludert vedtatt forslag som ble enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

1. Verdal kommune ønsker å møte kommunereformens utredningsansvar bredt. Utredning av flere alternativer vil gi bredt kunnskapsgrunnlag og mulighet for å se alternativer for langsiktig god samfunnsutvikling.
2. Verdal kommune vil utrede alternativet å være egen kommune, som i dagens kommunestruktur, i saksframstillingen benevnt «nullalternativet».
3. Verdal kommune ser det som naturlig å utrede kommunesammenslåing tuftet på eksisterende kommunesamarbeid mellom Levanger og Verdal, benevnt «naboalternativet sør».
4. Verdal kommune ønsker å utrede kommunesammenslåing med Inderøy kommune, benevnt «naboalternativet – nord»

5. Verdal kommune ønsker å utrede sammenslutningen Verdal, Levanger og Stjørdal, benevnt «alternativet komplementær». Kommunen er positiv til andre kommuners eventuelle tilknytning til utredningen.
6. Verdal kommune ønsker å utrede sammenslutningen Verdal, Inderøy og Steinkjer. Kommunen er positiv til andre kommuners eventuelle tilknytning til utredningen.
7. Verdal kommune er prinsipielt positiv til deltakelse i andre initiativ til utredninger.
8. Ordfører og rådmann gis mandat til å initiere prosesser med øvrige kommuner for å undersøke muligheter og søke å berede grunnlag for å gå videre med utredningsalternativene.
9. Rådmann bes om å starte med utarbeiding av prosess, organisering og framdrift m.v. for kommunens videre arbeid.

Vedlegg:

Kunnskapsgrunnlag benyttet på kommunestyrets temamøte 29. september 2014.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Linker i dokumentet.

Saksopplysninger:

1. Forankring

I formannskapetets møte 16. oktober 2014 ble status for kommunereformen diskutert, med konklusjon at rådmannen skulle utarbeide et prosessnotat som diskusjon i lokal politisk arbeidsgruppe. Denne gruppen ble oppnevnt i samme møte, og består av formannskapetets medlemmer og gruppelederne for SV og V. Gruppen har ingen formell rolle i den politiske (beslutnings)prosessen, men er en diskusjonsarena og en forberedende arena.

Notatet er brukt som grunnlag for denne saksframstillingen for formell saksbehandling i formannskap og kommunestyre.

En viktig presisering er at foreliggende sak drøfter hva som skal utredes, ikke hva beste løsning kan være. Forslag til utredningsalternativer er heller ikke avstemt med prosesser i alle omtalte kommuner, og må derfor sees på som Verdal kommunes oppspill til videre diskusjoner.

2. Kommunereformen

På [nettsidene](#) til [fylkesmannen i Nord-Trøndelag](#) står følgende:

Regjeringen styrker lokaldemokratiet og gjennomfører en kommunereform. Målet er større, mer robuste kommuner med økt makt og myndighet.

Høsten 2014 blir alle landets kommuner invitert til å delta i prosesser med sikte på å vurdere og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Fylkesmannen, i samarbeid med KS, bidrar til å gjennomføre de regionale prosessene.

Kommunereformen skal legge til rette for at flere kommuner slår seg sammen. Færre og større kommuner skal gi bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, gi bedre muligheter til å utvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn, samt ivareta viktige frivillige oppgaver. Som et generelt prinsipp skal reformen legge grunnlaget for at alle kommuner kan løse sine lovpålagte oppgaver selv.

Regjeringen har følgende mål for reformen:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

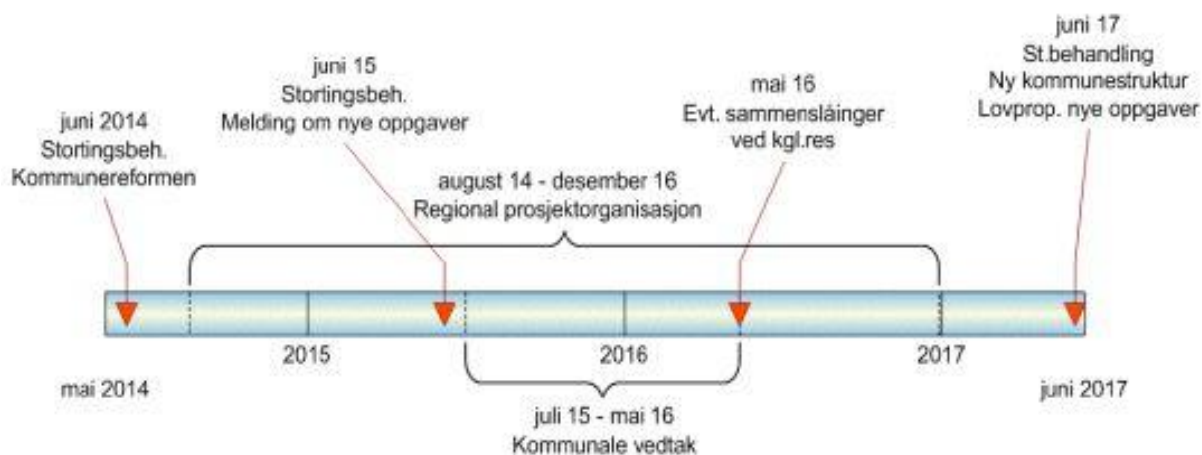
Regjeringen tar sikte på å legge fram et samlet forslag om hvilke oppgaver som kan overføres til større og mer robuste kommuner våren 2015. Stortinget vil dermed ha behandlet forslaget om nye oppgaver til kommunene før kommunene skal gjøre sine lokale vedtak. Målet er deretter å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med en proposisjon om ny kommunestruktur.

Fylkesmennene fikk også et eget [oppdragsbrev](#) om kommunereformen i sommer. Det fremgår tydelig av dette brevet at alle kommunene skal diskutere og vurdere sammenslåing med andre kommuner, såkalt utredningsansvar. Alle kommunestyrene skal ha gjort vedtak basert på en slik utredning innen våren 2016, men det legges opp til to ulike løp for kommuner avhengig av hvor langt man har kommet i prosessene.

For kommuner som har startet prosessene tidlig og gjør kommunestyrevedtak innen høsten 2015, vil departementet legge til rette for at sammenslåing skal kunne vedtas på nasjonalt nivå senest i løpet av våren 2016 gjennom en kongelig resolusjon. Et nasjonalt vedtak forutsetter at de kommunale vedtakene er likelydende i de aktuelle kommunene. Dernest må departementet vurdere om den foreslåtte sammenslutningen er i tråd med hovedmålene for reformen.

Kommunale vedtak som ikke er i tråd med målene i reformen, eller vedtak om sammenslåing som medfører at mer enn en kommune må flyttes til et nytt fylke, kan ikke avgjøres ved kongelig resolusjon. Disse vedtakene må da vente til departementet fremmer en proposisjon om en helhetlig kommunestruktur våren 2017.

Grafisk er tidsplanen for kommunereformen framstilt slik, bl.a på kommunereformen.no:

Kriteriene for en funksjonell kommune, fra Ekspertutvalgets utredning 1.

Ekspertutvalget la i mars 2014 fram sin delutredning 1. I denne ble det listet opp 10 samfunnsmessige hensyn (se tabell nedenfor) til en funksjonell kommune med bakgrunn i målsettinger for kommunens virksomhet.

Ekspertutvalget har i tillegg konkretisert noen hovedanbefalinger:

1. Kommunene bør ha minst 15000-20000 innbyggere for å sikre en god oppgaveløsning
2. Kommunestrukturen bør i større grad nærme seg funksjonelle samfunnsutviklingsområder
3. Staten bør redusere detaljstyringen og ordninger for politisk deltakelse bør videreutvikles for å sikre gode og slagkraftige demokratiske arenaer.

Stortingsflertallet sluttet seg senere ikke til ekspertutvalgets anbefaling om en «minimum» kommunestørrelse.

Argumentet i punkt to kan tilsi at kommunestrukturen i større grad innrettes etter felles bo og arbeidsmarkeder. Det vil kunne tilsi større enheter, for eksempel i søndre del av Nord-Trøndelag. Punkt tre fokuserer på behovet for å redusere statlig detaljstyring og styrke det lokale selvstyret.

Samfunnsmessige hensyn	Kriterier
Tjenesteyting	
Kvalitet i tjenestene	Tilstrekkelig kapasitet
Effektiv bruk av samfunnets ressurser	Relevant kompetanse
Likeverdighet	Effektiv tjenesteproduksjon
	Økonomisk soliditet
	Valgfrihet
	Statlig rammestyring
Myndighetsutøvelse	
Rettsikkerhet	Tilstrekkelig kapasitet
	Relevant kompetanse
	Tilstrekkelig distanse
Samfunnsutvikling	
Helhetlig ivaretagelse av areal og transportinteresser tilpasset klima og miljø	Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
Tilrettelegging for positiv utvikling i samfunnet	Tilstrekkelig kapasitet
	Relevant kompetanse
Demokratisk arena	
Betydningsfulle oppgaver og rammestyring	Høy politisk deltakelse
Lokal politisk styring	Lokal politisk styring
Levende lokalt folkestyre	Lokal identitet
Aktiv lokal politisk arena	Bred oppgaveportefølje
	Statlig rammestyring

Det er denne oppgaven som ligger i selve utredningsansvaret. Kommunen skal utrede sterke og svake sider ved gjeldende struktur vurdert opp mot alternative strukturer, altså større sammenslåtte kommuner.

3. Gjennomførte møtepunkter

Stortinget har vedtatt premissene for en kommunereform basert på Stortingsmelding fremlagt i mai 2014.

Internt i kommunen har kommunereformen vært samtaletema i formannskapet ved tre anledninger, 5. juni, 19. juni og 16. oktober. Kommunestyret gjennomførte to timer temamøte om kommunereform 29. september.

Eksternt har ordførere og rådmenn i kommunene Levanger, Verdal, Inderøy, Steinkjer, Verran og Snåsa møttes ved to anledninger: 5. september og 14. oktober.

Reformens formelle oppstart i fylket var 5. september, hvor Fylkesmannen arrangerte oppstartskonferanse for hele fylket på Stiklestad. På dette møtet var det bred politisk deltakelse fra Verdal kommune. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er tydelig på at embedets rolle er prosessfokusert, ikke fokusert på sammenslåingsalternativer.

Kommunereformen var også et av temaene på statsbudsjettkonferanse på Steinkjer 14. oktober. Rådmannen har redegjort for faktagrunnlag, som for kommunestyret 29. september, for styret og deltakere for gruppestyrene i Verdal næringsforum 13. oktober. Kommunereformen var også et av temaene på næringslivstur 2. -4. november.

Alle disse møtene må betegnes som å tilhøre en **modningsfase**.

4. Kunnskapsbase

Rådmannen, og rådmann i Levanger, har gjennom sommeren etablert faktagrunnlag for sysselsetting, befolkning, pendling og næringsstruktur for store deler av det sørlige Nord-Trøndelag. Faktagrunnlaget er utarbeidet av utviklingsstaben. Materialet er relevant både for valg av utredningsalternativer, men også i selve utredningen – og da i ytterligere utviklet og bredere enda form. Kunnskapsbasen benyttet i kommunestyret 29. september er vedlagt [her](#).

5. Hva saksutredningen nå ikke inneholder

Temaet er hva som skal utredes, hvilke alternativer det skal søkes samarbeid med andre om å utrede. Det vil si at saksutredningen ikke tar opp i seg vurderinger av alternativer, ut over det som allerede er sett i faktagrunnlaget benyttet tidligere.

Rådmannen tar utgangspunkt i at kommunene har fått et utredningsansvar, uten at det er omfattende spesifisert hva et utredningsansvar er.

Framlegget vil følgelig ikke drøfte det som i noen sammenheng er framført som svakheter med reformen: manglende avklaring av oppgaver, manglende avklaring av det regionale nivå, nytt inntektssystem som usikkerhet. Med andre ord kun en konstatering av utredningsansvar ut fra til enhver tid rådende omgivelser og kunnskap.

Videre vil ikke medvirkning av innbyggere, næringsliv, lag og foreninger mv drøftes. Det er ikke gitt formkrav knyttet til medvirkningen, som for eksempel folkeavstemming, spørreundersøkelser, intervjuer av innbyggere, høringer eller lignende. Dette må avklares når **utredningsmandater** skal lages, sammen med framdriftsplan, utredningstema, organisering, ressurser, kommunikasjonsplan m.v. Reformens økonomiske insentiver vurderes heller ikke i nå.

Vurdering:

1. Utredningsalternativer

Det er ingen ting som tyder på at alternativet hele fylket som en kommune vil bli initiert som utredning fra noe hold, slik at det alternativet vil ikke bli drøftet.

Uansett hvilken kommunestruktur som blir løsningen for de trønderske kommuner bør det etter rådmannens skjønn utvikles ytterligere geografisk bredere kommunesamarbeid. Kompleksitet, kompetanseutfordringer, rettigheter, forventninger, krav til samfunnssikkerhet mv vil stadig øke framover. Kommunereformens robusthetsbegrep kan styrkes ytterligere ved **kommunesamarbeid selv i en ny struktur**, for eksempel med fellesskap innen ikt-drift for å nevne ett område. Dette bør bli tematisert når kommunene går fra utredning til implementering – for uansett må mange nye strukturer, prosesser og organisasjonsmodeller etableres ved endringer i kommunestrukturen.

2. Perspektiver for utredningsalternativer

Under saksopplysninger er det redegjort kort for samfunnsmessige hensyn og kriterier som er lagt til grunn i reformen og ekspertutvalgets delutredning 1.

Rådmannens vurdering er videre at kommunene i Nord-Trøndelag må:

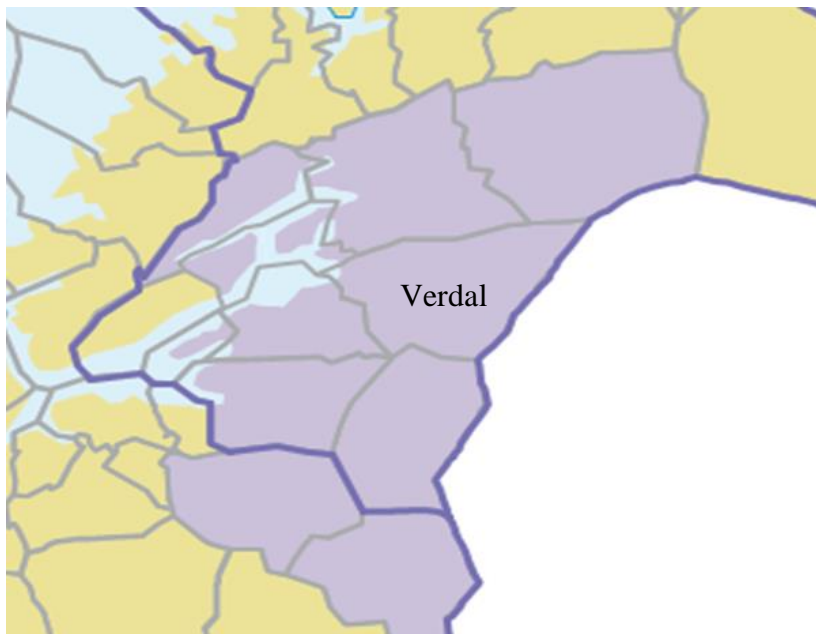
- 1) Holde fokus på hva som gir potensiale for god lokal samfunnsutvikling (mer enn kommunegrensen).
- 2) Holde fokus på at makt er tema. Hvordan organisere kommunene i regionen for å kunne påvirke politikkområder.
- 3) Trondheim er utviklingskraften i Midt-Norge, og hvordan skape medkraft.
- 4) Vurdere med lang tidshorisont, løsninger for de neste 50 år.

Disse vurderingene må igjen kontinuerlig analyseres mot endrede omgivelser. Hvis det kommer store endringer i kommunestruktur i andre deler av landet forrykkes dagens maktforhold og «konkurransesituasjon» for kommunen og Midt-Norge samlet sett.

Ytterligere vil det være en naturlig strategi for alle kommuner å utrede mer enn ett alternativ, slik at det som følelsesbasert ansees som mest naturlig løsning kan speiles opp mot alternativ(er).

3. Geografisk utgangspunkt

Geografien gir mange muligheter for utredninger med hensyn til framtidig kommunestruktur. I arbeidet med faktagrunnlag har administrasjonen, dog i varierende grad, utarbeidet oversikter for kommuner omfattet av Værnesregionen, Innherred samkommune og Inn-Trøndelagsamarbeidet. Figuren under viser det geografiske området for disse tre samarbeidene.

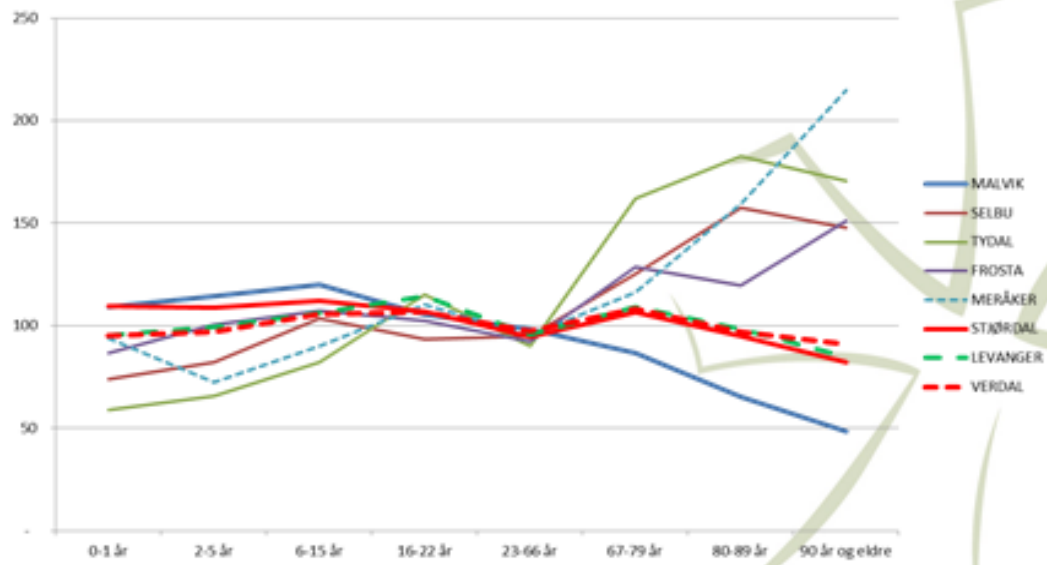

Den følgende tabellen viser befolkningsgrunnlaget i kommunene i søndre del av fylket.

Befolkningsmengde	01.01.2013	01.01.2014	Vekst %
ISK/Innherred			
1702 Steinkjer	21392	21555	0,76 %
1719 Levanger	19078	19212	0,70 %
1721 Verdal	14539	14788	1,71 %
1724	2834	2562	-9,60 %
1736 Snåase Snåsa	2154	2156	0,09 %
1756 Inderøy (f.o.m. 2012)	6692	6720	0,42 %
Sum seks kommuner	66689	66993	0,46 %
Sum Nord-Trøndelag	134443	135142	0,52 %
"Fjorden rundt m.m."			
1717 Frosta	2627	2653	0,99 %
1711 Meråker	2510	2553	1,71 %
1714 Stjørdal	22379	22683	1,36 %
1718 Leksvik	3531	3555	0,68 %
Sum ti kommuner	97736	98437	0,72 %

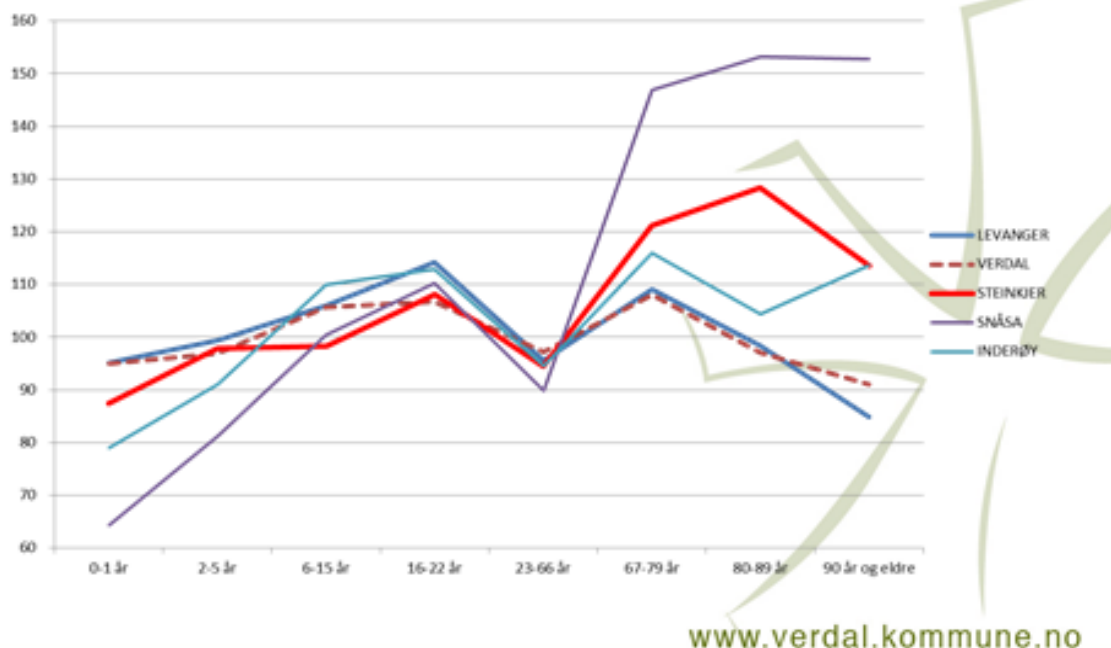
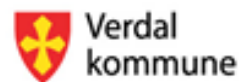
Demografien i kommunene er imidlertid forskjellig, som de to påfølgende figurene viser.

Befolkning - kommunevis sør

www.verdal.kommune.no

Befolkning – kommunevis nord

www.verdal.kommune.no

Levanger og Verdal er innarbeidet i begge figurene, som favner de fleste kommuner i samarbeid hhv sør og nord for samarbeidet Innherred samkommune.

I «kommunevis sør» ser vi at Verdal, Levanger og Stjørdal er relativt like. I «kommunevis nord» er det Levanger og Verdal som følger hverandre jevnest, mens de øvrige kommunene har markant større andel befolkning over 66 år, og tilsvarende mindre i de yngste gruppene.

4. De ulike utredningsalternativer

4.1 «Nullalternativet»

Samtalene i formannskapet i Verdal og med de omkringliggende kommunene viser at det er en bred oppfatning om å sette navn og tall på å være selvstendig kommune, både i Verdal og kommunene rundt oss. Samtidig viste temamøtet i kommunestyret at det hos mange er en svært åpen holdning til å se på alternativer.

Dette vil for Verdal og Levangers vedkommende innebære en terminering av samarbeidet i samkommunen (som uansett klart ser ut til å forsvinne fra kommuneloven som mulighet) og bortfall av gevinster skapt i fellesskapet – før eventuelt nye kommunesamarbeidsløsninger etableres.

Denne løsningen vil, som den eneste, ikke utløse sammenslåingsstøtte (engangsstøtte kr 20 mill) eller reformstøtte (engangsstøtte inntil kr 30 mill). Alternativet antas ikke å gi bedret driftsøkonomi i form av at inndelingstilskudd (differansen mellom nåværende inntektsnivå og framtidig etter sammenslåing) beholdes for sammenslåtte kommuner.

«Nullalternativet»

Verdal kommune som fortsatt selvstendig kommune utredes.

4.2 Alternativet «Naboalternativet -sør»

Samtalene med omkringliggende kommuner viser også at det ansees som riktig å utrede sammenslåing innenfor eksisterende samarbeidsstrukturer. Det vil si at Inn-Trøndelagsamarbeidet, Værnesregionen og Innherred samkommune utreder sammenslåing for hvert samarbeid – og noe annet ville være unaturlig.

Det innebærer utredning av sammenslåing av Levanger og Verdal til en kommune. Denne sammenslåingen vil da være den eneste som åpner for å upåvirket videreføre de strukturene som er opparbeidet gjennom samarbeidet Innherred samkommune.

Kommunen vil få en befolkning på om lag 34.000 innbyggere.

Spekulasjon:

Et mulig videre scenario for søndre del videre kan da være at Værnesregionen blir kommunenabo i sør (med ca 28.000 nord-trøndere og eventuelt kommunene Selbu, Tydal og Malvik), Inn-Trøndelagsamarbeidet i nord (med ca 33.000 innbyggere) – eventuelt utvidet med innbyggere fra Namdalseid.

«Naboalternativet - sør»

Sammenslåing av Levanger og Verdal utredes.

4.3 Alternativet «Stor-Innherred»

Dette alternativet innebærer utredning av sammenslåing av dagens samarbeider Innherred samkommune og Inn-Trøndelagsamarbeidet, med i dag seks kommuner. Kommunen ville strukket seg fra Levanger i sør, til Snåsa i nordøst og Verran i nordvest. I utstrekning en svært stor kommune, med om lag 67.000 innbyggere.

I møte 5. september (mellom rådmenn og ordførere i disse kommunene) framførte både ordfører i Levanger og ordfører i Verdal positiv holdning for å utrede dette som et alternativ. Dette ble da ikke ansett som realistisk og formålstjenlig utredning fra Inn-Trøndelagssamarbeidet. Utredning av samarbeid på tvers av kommune(samarbeids)grenser ble vurdert som en mer hensiktsmessig form og strategi enn å utrede sammenslåing.

«Stor-Innherred» foreslås derfor ikke som alternativ for utredning.

Som nevnt innledningsvis i saksframstillingen ser også rådmannen nødvendigheten av ytterligere kommunesamarbeid også i et «nytt» Nord-Trøndelag.

4.4 Alternativet «Naboalternativet - nord»

Ved siden av å utrede alternativet med Levanger som nabo i sør vil en utredning av sammenslåing av Verdal og Inderøy være en naturlig utredning, både for å se alternativet og for «å speile» alternativer til det bestående samarbeid både for Verdal og Inderøy. Det er korte avstander også denne vegen fra Verdal, og næringsmessig er det flere likhetstrekk mellom

Verdal og Inderøy. Pendlerstatstikk viser at sysselsettingen i Inderøy i større grad er sørvendt enn nordvendt.

En invitasjon til Inderøy kommune om å utrede dette alternativet vil også gi Inderøy muligheter for et ytterligere beslutningsgrunnlag i arbeidet med sitt utredningsansvar.

Kommunen vil få om lag 21.500 innbyggere.

Spekulasjon:

Mulig scenario videre kan være at kommunen vil grense mot nabo i nord bestående av Verran, Steinkjer, Snåsa (og eventuelt et delt Namdalseid?) med ca 26.000 innbyggere. I sør er det svært mange scenarier; Levanger (ca 19.500 innbyggere), Levanger og Frosta (ca 22.000 innbyggere), Levanger, Frosta, Stjørdal, Meråker + Sør-Trønderske kommuner (ca 47.000 Nord-Trøndere).

«Naboalternativet - nord»

Inderøy kommune inviteres til å utrede sammenslåing.

4.5 Alternativet «Nabolaget»

Alle kommuner har samme utredningsansvar, og hvis de beskrevne utredningene så langt under vurderinger blir iverksatt kan det oppstå naturlige kombinasjoner av utredninger, uten at disse nødvendigvis vil øke ressursbruken for utredning tilsvarende.

Hvis for eksempel

- Inderøy og Verdal utreder,
- Verdal og Levanger utreder,
- Frosta og Levanger utreder

gir dette muligheter for å se utredninger sammen i nye akser:

- a) Inderøy, Verdal, Levanger
- b) Inderøy, Verdal, Levanger, Frosta
- c) Verdal, Levanger, Frosta

Det må presiseres at dette er en form for «hva-hvisanalyse» som ikke er diskutert med andre involverte kommuner. Avklaringer må derfor komme i de videre prosesser, men en bevisst holdning kan allerede nå uttrykkes.

«Nabolaget»

Verdal kommune er prinsipielt positiv til å diskutere deltakelse i utvidede utredninger, alternativene 4.5 a), 4.5b og 4,5 c).

4.6 Alternativet «Komplementær»

I arbeidet med faktagrunnlag har en akse – Verdal, Levanger, Stjørdal - utkrystallisert seg som spesielt komplementær med hensyn til næringsstruktur og relevans for kriteriene redegjort for i saken. Komplementariteten i næring understøttes også av relativt lik demografi, jf faktagrunnlag.

Stjørdal, Levanger og Verdal er de tre kommunene som har størst og jevnest vekst over mange år, og har nå om lag 57.000 innbyggere med mindre enn en time reisetid mellom sentrum i nord (Verdalsøra) og sør (Stjørdalshalsen). E6 og nordlandsbanen følger aksene, flere ferdselsårer til Sverige i Verdal og Stjørdal, flyplass og større aktører i havnesamarbeid er noe av infrastrukturen i denne aksene.

Alternativet «Komplementær» framstår som interessant å utrede, som en nærings- og kompetansesterk medkraft nord for Trondheim. Samtidig er det grunn til å anta at dette alternativet må ta opp i seg at det vil ha stor betydning for kommunene Meråker og Frosta i Nord-Trøndelag og Selbu og Tydal i Sør-Trøndelag. Ytterligere – for å holde nabotilnærmingen i notatet intakt – kan dette også være et relevant alternativ å invitere Inderøy kommune til å ta stilling til.

«Komplementær»

Verdal kommune ønsker å utrede sammenslutningen Stjørdal, Levanger og Verdal. Verdal kommune er positive til at tilgrensende kommuner blir integrert i utredningen etter egne ønsker.

4.7 Andre initiativ

Utredning av alle alternativer beskrevet i saksframstillingen vil kreve relativt mye ressurser, men det er god grunn til å anta at en stringent metodisk tilnærming vil gi «volumeffekter» i form av at «den siste utredningen» er mye mer prosess- og ressurseffektiv enn «den første». Rådmannen mener Verdal kommune bør innta en prinsipiell positiv holdning til andre kommuners eventuelle initiativ.

4.8 Videre arbeid

For å sikre framdrift anbefales det at ordfører og rådmann får mandat til å initiere utredningssamarbeid som beskrevet.

Neste steg blir arbeidet med å etablere organisering, mandater, tidsplaner, involveringsprosesser, ytterligere faktagrunnlag m.v. Rådmannen vil starte opp dette arbeidet, og det vil medføre at det jevnlig vil komme saker om kommunereformen til politisk behandling i kommunen. Lokalt politisk arbeidsgruppe vil da bli brukt i arbeidet, som forberedelse til formelle politiske saker. Kommunal og moderniseringsdepartementet har laget et verktøy for å vise noen faktautdrag for ulike type kommunesammenslåinger. I stedet for å legge disse som vedlegg vises det til det aktuelle [nettstedet](#). Her kan den enkelte generere sine egne rapporter med utvalgte fakta.